

Folketingets Socialudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Socialudvalget har i brev af 21. februar 2008 stillet følgende spørgsmål nr. 223 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EI).

J.nr. 729-0015

Spørgsmål nr. 223:

”Ministeren bedes redegøre for de seneste tiltag i den britiske indsats vedrørende ’gangmasters’ eller ’kolonneledere’, der rekrutterer et antal ofte østeuropæiske arbejdere, der udfører sæsonarbejde inden for blandt andet landbruget til en meget dårlig løn og under kummerlige vilkår?”

Endeligt svar:

UK har siden EU-udvidelsen i 2004 – hvor man valgte *ikke* at indføre overgangsordning med begrænsning i arbejdskraftens frie bevægelighed fra de nye østeuropæiske medlemslande – modtaget et meget stort antal østeuropæiske arbejdstagere, hvoraf en betydelig del tager beskæftigelse som sæsonarbejdere i landbrugs- og fødevaresektoren. Disse organiseres ofte af specialiserede beskæftigelsesbureauer - såkaldte ”gangmasters”.

Fænomenet var også udbredt før EU-udvidelsen, hvor arbejdstagere fra 3. lande var en mere dominerende gruppe blandt sæsonarbejdere. Opmærksomheden på disse sæsonarbejders løn og arbejdsforhold er blevet skærpet af en række tilfælde af underbetaling eller anden form for ulovligt misbrug, herunder ikke mindst de vilkår der i 2004 forårsagede 23 kinesiske muslingesamleres druknedød i Morecambe Bay.

På den baggrund vedtog Parlamentet samme år ’the Gangmasters (Licensing) Act’, og året efter etableredes det tilhørende udøvende agentur ’The Gangmasters Licensing Authority’ (GLA) med henblik på at imødegå ulovlig udnyttelse af sæsonarbejdere i landbrugs-, skovbrugs- og fødevaresektoren.

GLA står for at udstede licens til ”gangmasters”, hvilket skal bidrage til at kunne skelne mellem legale og illegale operatører.

”Gangmasters” defineres som en person eller en virksomhed, der:

- tilbyder arbejdskraft til arbejde i landbrug, gartneri, skaldyrsfiskeri og fødevareproduktion og pakning

- anvender arbejdskraft til at yde en service i den regulerede sektor, f.eks. i forbindelse med høst eller lign.
- anvender arbejdskraft til skaldyrsfiskeri

Der er i alt udstedt licens til mere end 1100 ”gangmasters” fra GLA.

GLA tilbyder rådgivning og støtte til ”gangmasters” og virksomheder i forhold til at sikre ordentlige forhold for arbejdstagere. GLA forestår endvidere i samarbejde med andre relevante myndigheder overvågning af sektoren og slår ned på uautoriseret gangmastervirksomhed eller ikke-efterlevelse af lovgivning om minimumsløn og arbejdsforhold. Senest gennemførtes i februar d.å. en større kontrol blandt blomsterplukkere i Cornwall (”Operation Westport”), hvor ni autoriserede gangmasters afsløredes i forskellige former for ikke-efterlevelse af lovgivningen.

Siden oktober 2006 straffes uautoriseret gangmastervirksomhed med op til 10 års fængsel og ingen forhåndsfastsat øvre bødegrænse, og siden december 2006 har det endvidere været tilsvarende ulovligt for erhvervet at gøre brug af uautoriserede gangmasters. Siden 2004 er i alt 47 licenser blevet tilbagekaldt på grund af de pågældende gangmasters’ brud på lovgivningen.

GLA udarbejder endvidere informationsmateriale målrettet bl.a. arbejdsledere, landbrugsvirksomheder og andre virksomheder om deres ansvar i forhold til at undgå udnyttelse af arbejdskraft. Der er desuden udarbejdet håndbøger til både udbydere og aftagere af arbejdskraft på flere sprog.

Fagbevægelsen med paraplyorganisationen TUC i spidsen har de senere år advokeret for udbredelse af reguleringen af gangmasters til byggesektoren, hvor uautoriseret gangmastervirksomhed vurderes væsentligt forøget siden EU-udvidelsen i 2004. På den baggrund fremsatte Labour-parlamentsmedlemmet Jim Sheridan i juni 2007 et lovforslag herom, som regeringen i første omgang har erklæret at ville overveje nøje, ligesom man løbende vil holde situationen i byggesektoren under opsyn.

Det er muligt på GLA’s hjemmeside at finde mere information om organisationens arbejde: <http://www.gla.gov.uk>

Besvarelsen er udarbejdet med bidrag fra Udenrigsministeriet.

Venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen